

Q-koorts vermoeidheids- syndroom

Informatie over Q-koorts- vermoeidheidssyndroom (QVS)

Wat is QVS?

QVS is een aandoening die optreedt na een Q-koortsinfectie. Mensen met QVS hebben last van langdurige en ernstige vermoeidheid. Het is dus geen actieve infectie, maar het zijn de gevolgen van een eerdere infectie.

Hoe ontstaat QVS?

Er is weinig bekend over het ontstaan van QVS. Meer dan de helft van de mensen die besmet raken met Q-koorts krijgt geen klachten. Zij weten dus niet dat ze besmet zijn geweest. Als mensen wél ziek worden na besmetting, variëren hun klachten van milde, griepachtige verschijnselen tot een forse longontsteking.

Na een **acute** Q-koortsinfectie (met klachten) zijn er drie mogelijkheden:

- De patiënt geneest volledig. In zijn bloed kan worden aangetoond dat hij de infectie heeft doorgemaakt.
- De patiënt krijgt **chronische** Q-koorts. Dit komt voor bij 1-5% van de geïnfekteerden. Chronische Q-koorts is een ernstige infectie waarbij langdurige behandeling met antibiotica vaak noodzakelijk is. De verschijnselen kunnen nog maanden tot jaren na besmetting optreden.
- De patiënt houdt **langdurige klachten van vermoeidheid** na de infectie: het Q-koortsvermoeidheidssyndroom (QVS).

De diagnose QVS

Een arts/behandelaar stelt de diagnose QVS als iemand:

- langer dan zes maanden vermoeidheidsklachten heeft;
- acute Q-koorts heeft gehad (wat uit bloedonderzoek blijkt);
- geen chronische Q-koorts heeft (uitgesloten door medisch onderzoek);
- geen andere oorzaken heeft die vermoeidheid verklaren;
- door vermoeidheid aanzienlijk wordt beperkt in het dagelijks functioneren;
- niet of nauwelijks last had van vermoeidheidsklachten voordat acute Q-koorts werd vastgesteld.

Hoe vaak komt QVS voor?

Ongeveer 1 op de 5 patiënten met acute Q-koorts ontwikkelt QVS. Het is nog onbekend hoeveel QVS-patiënten vanzelf beter worden.

Welke klachten kunnen voorkomen bij QVS?

Vermoeidheid is de belangrijkste klacht bij QVS. De meeste QVS-patiënten hebben ook last van een of meer bijkomende klachten, zoals:

- (nacht)zweeten
- pijn op de borst
- kortademigheid (bij inspanning)
- hoesten
- terugkerende verkoudheid
- misselijkheid, maag-/darmklachten
- vergrote of pijnlijke lymfeklieren
- gewrichtspijn, spierpijn, spiertrekkingen
- hoofdpijn
- duizeligheid
- wazig zien, overgevoeligheid voor licht
- geheugenproblemen, concentratieverlies
- slaapproblemen
- prikkelbaarheid
- libidoverlies
- overgevoeligheid voor alcohol

Deze lijst is niet volledig; bij QVS kunnen ook andere klachten voorkomen. Bovendien worden bovenstaande klachten soms veroorzaakt door andere aandoeningen. Genoemde klachten hoeven dus niet per definitie te wijzen op QVS.

Er wordt alleen van QVS gesproken als er een ziekteperiode aan vooraf is gegaan, waarvan aangetoond kan worden dat het Q-koorts was.

Hoe wordt QVS behandeld?

Het is nog niet bekend welke behandeling het meest effectief is voor QVS. Het effect van antibiotica wordt onderzocht, maar is nog onvoldoende aangetoond. De klachten bij QVS lijken erg op die van patiënten met het chronisch vermoeidheidssyndroom (CVS). Ook het verloop van de ziekte tijdens het eerste jaar na de infectie komt overeen. Het is daarom waarschijnlijk dat de succesvolle behandelmethode bij CVS, cognitieve gedragstherapie (CGT), ook effect zal hebben bij QVS. Bij een meerderheid van de behandelde CVS-patiënten treedt een aanzienlijke verbetering op; een deel van hen herstelt zelfs volledig.

Gevolgen van QVS

Aanhoudende vermoeidheid en eventuele andere klachten zoals spierpijn en gewrichtspijn kunnen voor QVS-patiënten grote gevolgen hebben voor het dagelijks leven en werk.

– **Dagelijks leven**

Patiënten met QVS ervaren veel beperkingen in hun dagelijkse leven. Het verschilt per dag hoe iemand zich voelt. De ene dag kan iemand veel, de andere dag bijna niets. Het is bijvoorbeeld moeilijk om sociale contacten te onderhouden, daar hebben mensen vaak geen energie voor. De patiënt ziet er meestal niet ziek uit. Dit kan leiden tot onbegrip van de omgeving.

– **Werk**

QVS-patiënten moeten zich mogelijk (deels) ziekmelden bij hun werkgever. Er kunnen dagen zijn dat werken totaal niet lukt en er zijn dagen dat het beter gaat. Het is belangrijk dat werkgevers inzien dat QVS-patiënten last kunnen hebben van ernstige vermoeidheid, ook na langere tijd.

Meer informatie

http://www.rivm.nl/Onderwerpen/Q/Q_koorts
Q-uestion is een landelijke patiëntenorganisatie voor Q-koortspatiënten.
www.stichtingquestion.nl
info@stichtingquestion.nl

Deze publicatie is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

September 2015

Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) coördineert in opdracht van het ministerie van VWS de infectieziektebestrijding in Nederland. Het RIVM besteedt uiterste zorg aan actuele en correcte publieksinformatie. Deze publicatie is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met deskundigen uit diverse organisaties en beroepsgroepen. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.

De zorg voor morgen begint vandaag